

Miten toiminnallinen opetus voi tukea luokkaopetusta?

Ville Keskinen

Hämeenlinnan opettajankoulutuslaitos

12.4.

Esityksen rakenne

- Tutkimukseni esittely, tarkoitus ja kulku
- Kielentämisen monimuotoisuus ja ilmenemismuodot toiminnallisessa opetuksessa
- Muutamia videopätkiä matkan varrelta
- Keskeyttää saa ja pitää – vastaan mielelläni kysymyksiin

Mitä tutkimukseni käsittelee?

- Kielentämisen ilmeneminen toiminnallisessa opetuksessa
- Tarkoituksena etsiä ja löytää vinkkejä siitä, miten toiminnallinen opetus voisi tukea luokkaopetusta sekä lapsen ajattelun kasvua
- Omat kokemukset matematiikkaa ulkona luonnossa – projektista
- Pieneltä osalta myös lapsen sosiaalista kasvua

Miten kielentäminen ilmenee käytännössä?

Jorma Joutsenlahti on jakanut kielentämisen kolmeen dimensioon:

1. Kielentäminen jäsentää omaa ajattelua sekä selventää ajatuksia muille oppilaille
2. arviointi helpottuu, kun opettaja kykenee seuraamaan laskun johdinmukaisuutta
3. vertaiset refleктоivat muiden ajatuskulkuja ja ottavat siitä oppia

Oman ajattelun jäsentyminen

- "Oho, eipäs se meekään näin..."
-> Tuttu tilanne?
- Samaan aikaan, kun oppilas kertoo laskutavastaan, hän myös konstruoi sitä omassa päässään
- Kun omat ajatukset saadaan haastettua ja koiteltua ne keskustelussa, niin asia sisäistyy oppilaalle

Arviointi ja opettajan rooli

- Laskun "punaisen langan" löytäminen helpottuu, kun oppilas tukeutuu välillä myös luonnolliseen kieleen
- Opettajan on helpompi auttaa, kun tietää missä kohdin kiikastaa

Vertaisten reflektointi

- Luokassa kysyessä myös muut oppilaat pohtivat vastauksia kysymyksiin
- Peilaaminen omaan kokemusmaailmaan ja omiin tietoihin -> vastaus tai ajattelutavan muutos

Tekeminen ja laskeminen yhtä aikaa

- Liikkeiden tekeminen helpompaa, kun oppilaat laskivat ääneen
- Tehtävä vaikeutui heti, kun äänenlaskeminen loppui
 - > useista aistikanavista ammennettu tieto auttaa seuraamaan opetusta
- Viereinen kaveri tuki ja turva

Tutkimukseni johtopäätökset

- EI luokkaopetus vs. toiminnallinen opetus VAAN
Luokkaopetus + toiminnallinen opetus =
ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen
- Laskurutiini ja sen soveltaminen käytäntöön
- Sosiaalinen kanssakäyminen ja ilo

Johtopäätöksiä...

- Alkuopetusikäiset lapset tarvitsevat käytännön tuen -> rohkaisu kasvattajille
- Lapsilla kova halua auttaa ja tukea muita -> annettava siihen mahdollisuus
- Opettajan roolin muutos: opettavasta auktoriteetista tien näyttäjäksi

Miten kielentäminen sitten ilmenee käytännössä?

- Neuvoa kysyttäessä -> opettajan tarkentavat kysymykset
- opettajan ja vertaisten esityksiä kuunneltaessa
- muita neuvoessa
- yhdessä kaverin kanssa keskustellessa

Miksi toiminnallisuutta tarvitaan?

- Opettajan on joskus "nyhdettävä" tieto oppilaistaan
 - > ei kuitenkaan aikaa aina kaikille, siksi myös kirjallista kielentämistä
- Toiminnallisilla tunneilla oppilaat viihtyvät ja saavat liikkua